The person's consent to AIDS contamination in the criminal law of the Republic of Moldova: Controversy and Solutions

Consimțământul persoanei la contaminarea cu maladia SIDA în legea penală a Republicii Moldova: controverse şi soluții

Raluca Gabriela IONUŞ*

Abstract:

The victim's consent is a probative cause only in the case if that proper victim can use the social value by its will and if that possibility is recognized by the law as valid one.

In light of the changes introduced by the Law amending the Criminal Code of the Republic of Moldova, nr.277-XVI from December 18 of 2008, the article 212 was filled with the 5th paragraph, where voluntary consent of the person to be put in danger of infliction of damage or injury, thus, facing a double standard approach: first – a character impunity clause condition and second – a probative issue that removes the criminal nature of the offense. For these reasons, in this investigation were undertaken efforts to justify the legal nature of the victim's consent and criminal implications that are generated by this novel.

The detection of collisions and banalities of recent regulatory results prompted us to make law proposals, which we hope will be taken into consideration in the event of improving the incriminating framework of Moldova.

At the same time, the recognition by the Moldovan legislature of the role of the person's consent in violating her own interest, as a general act of legal consequences, is an obvious practical use. The effect of regulating the content of this proper probative element has generated the fortification of doctrinal recognition of the victim's consent as a matter that removes the unlawful nature of the crime.

* doctorand, Catedra Drept Penal şi Criminologie, Facultatea de Drept, Universitatea de Stat din Moldova, Chişinău, Republica Moldova, instructor specialist III – specialitatea ştiinţe penale în cadrul Catedrei de Management şi Legislaţie a Centrului de Studii Postuniversitare Bucureşti

IONUS, R., (2010) The person's consent to AIDS contamination in the criminal law of the Republic of Moldova: Controversy and Solutions in Jurnalul de Studii Juridice, Anul V, Nr. 1-2/2010

Keywords:
victim's consent, AIDS contamination, probative cause that removes the unlawful nature of the offense, criminal liability exemption clause, available subjective rights.

Prin Legea pentru modificarea şi completarea Codului penal al Republicii Moldova nr.277-XVI din 18.12.2008*, art.212 CP RM a fost completat cu alin.(5), normă care se referă la exonerarea de răspundere penală a persoanei care a săvârşit acţiunile prevăzute la alin.(1), (2) ale infracţiunii de contaminare cu maladia SIDA, cu condiţia că a comunicat din timp persoanei puse în pericol de a fi contaminată despre existenţa la primul a maladiei SIDA sau dacă persoana pusă în pericol de a fi contaminată ştia despre existenţa acestei maladii, dar benevol a săvârşit acţiuni ce au constituit pericol de contaminare.

Necesitatea instituirii acestei clauze de impunitate cu caracter condiţionat, cu părere de rău, nu este elucidată în Nota informativă la proiectul de lege sus-menţionat†, cu toate că în textul descrierii condiţiilor de exonerare de răspundere penală în Nota informativă se face tangenţial referire la sursa de inspiraţie, şi anume – practica prevăzută în Codul penal al Federaţiei Ruse. În lipsa unei justificări oficiale în acest sens, considerăm că umanizarea politicii punitive a statului constituie imboldul primar de operare a completării vizate, ci nicidecum intenţia legiuitorului moldav de a plagia reglementările legii penale a Federaţiei Ruse. Dincolo de explicaţiile de rigoare, fără a intra în subtilităţile intuitive, cert este că pentru prima dată în legea penală a Republicii Moldova a fost atribuită expres relevanţă juridică consimţământului benevol al persoanei de a fi pusă în pericol de cauzare a unei daune sau de a i se cauza o anumită daună. Astfel privite lucrurile, completarea art.212 CP RM cu alin.(5), ni se înfăţişează ca un pas revoluţionar în materie de recunoaştere a drepturilor subiective ale persoanei, ce reflectă însemnătatea juridică de realizare a acestora în contextul legii penale şi nu reprezintă altceva decât conţinuturi potenţiale de libertate.

De facto, instituţia consimţământului victimei apare încă din dreptul roman, fapt demonstratat de adagiul lui Ulpian – *„Volenti non fit injuria: nulla injuria est quae in volentem fiat"* (nici o nedreptate nu i se poate face aceluia care voieşte fapta)‡.

În practica judiciară a Republicii Moldova consimţământul persoanei la cauzarea de prejudicii, poate să fie luat în consideraţie la individualizarea pedepsei, constituind o circumstanţă atenuantă, graţie modelului legal deschis al circumstanţelor judiciare de individualizare a pedepsei (alin.(2) art.76 CP RM);

* Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.41-44/120 din 24.02.2009, în vigoare din 24 mai 2009.
† www.parlament.md
‡ *G. Antoniu,* Consimţământul victimei, Revista de Drept penal, 2003, nr.4, p.14

IONUS, R., (2010) The person's consent to AIDS contamination in the criminal law of the Republic of Moldova: Controversy and Solutions in Jurnalul de Studii Juridice, Anul V, Nr. 1-2/2010

or, potrivit pct.4 al Hotărârii Plenului Curţii Supreme de Justiţie a Republicii Moldova *„cu privire la aplicarea în practica judiciară a principiului individualizării pedepsei penale"* nr.16 din 31.05.2004*, instanţele de judecată trebuie să ţină cont de faptul că enumerarea circumstanţelor atenuante (art.76 CP) nu este limitativă. Prin alte împrejurări mai pot fi considerate şi existenţa unor merite deosebite în trecut, întreţinerea părinţilor inapţi de muncă etc.

În esenţă, contaminarea cu maladia SIDA reprezintă o varietate de cauzare a prejudiciului sănătăţii. Un drept subiectiv, cum este în cazul nostru – dreptul de a dispune de propriul corp – acoperă pentru titularul său, facultatea sau libertatea de a-l valorifica, graţie dreptului obiectiv în vigoare dintr-un sistem de drept, a-l cărui exponent este legea penală, care reglementează impersonal şi general o permisiune determinată. Spre deosebire de infracţiunile contra sănătăţii, în acest caz particular prevăzut la alin.(5) art.212 CP RM, persoana fizică, prin voinţa legiuitorului poate dispune în mod legal de valoarea socială protejată de legea penală, recunoscându-i acesteia (victimei) facultatea de a înstrăina, de a conferi altuia puterea de decizie asupra exercitării atributelor (drepturilor) aferente respectivei valori sociale.

Recunoaşterea de către legiuitorul moldav a rolului consimţământului persoanei în lezarea unui interes propriu, ca un act generator de consecinţe juridice, este de o utilitate practică vădită. Prin efectul reglementării clauzei de impunitate investigate, implicit au fost fortificate postulatele doctrinare de recunoaştere a instituţiei consimţământului victimei în dreptul penal substanţial.

Este posibil să se înregistreze opinii diferite, dacă nu chiar şi divergente în legătură cu consimţământul victimei, tratată în premieră în legea penală a Republicii Moldova, ca o clauză de impunitate. Discuţiile vor apărea, probabil, în legătură cu stabilirea consimţământului valabil exprimat şi în legătură cu justificarea voinţei legislative în materie de dispunere de către victimă în mod legal de valoarea socială lezată sau pusă în pericol.

Pentru a constitui cauza justificativă, consimţământul victimei trebuie să fie valabil, ceea ce înseamnă că manifestarea de voinţă trebuie să îndeplinească următoarele condiţii:

Consimţământul trebuie să provină de la persoana (victima) cu discernământ. În mod necesar, pentru a putea produce efecte juridice, acordul trebuie să fie dat de o persoană care are putere efectivă de a aprecia, de a discerne consecinţele actului său. În sprijinul acestei condiţii vin cel putin trei argumente:

- un act sau un fapt bilateral nu poate produce efecte decât în cazul în care este rezultatul voinţei valabile a acelor ce-l înfăptuiesc;
- dacă o persoană lipsită de discernământ nu răspunde penal pentru fapta sa, cu atât mai mult nu poate consimţi la comiterea unei fapte penale

* Buletinul Curţii Supreme de Justiţie a Republicii Moldova, 2004, nr.6, p.22.

IONUS, R., (2010) The person's consent to AIDS contamination in the criminal law of the Republic of Moldova: Controversy and Solutions in Jurnalul de Studii Juridice, Anul V, Nr. 1-2/2010

îndreptată împotriva sa (deoarece, în ambele situaţii, nu înţelege fapta şi consecinţele ei).

- capacitatea deplină de exerciţiu reprezintă o abilitate intelectuală care dă posibilitate subiectului de a înţelege şi a aprecia în mod corect eventualele implicaţii şi riscuri pe plan fizic, psihic, familial şi profesional, rezultate din actul său de voinţă.

Consimţământul trebuie să fie determinat, adică victima trebuie să cunoască dinainte care sunt consecinţele faptei pe care o acceptă.

Consimţământul trebuie emis în stare de angajament juridic, adică cu intenţia de a produce efecte. Victima care îşi exprimă acordul la comiterea unei fapte penale trebuie să accepte, în mod serios, producerea rezultatului negativ cu privire la valoarea socială protejată, al cărei titular este. Va lipsi acest acord atunci când, deşi exprimată, declaraţia de voinţă: s-a făcut în glumă, din curtoazie, din prietenie. Aşadar, consimţământul trebuie exteriorizat şi cunoscut de făptuitor. Voinţa sa de a săvârşi fapta va fi rezultatul luării la cunoştinţă de existenţa acordului victimei, împrejurare care îi va influenţa şi canaliza atitudinea. Consimţământul poate fi exprimat verbal, în scris ori prin acte sau fapte concludente. În funcţie de împrejurările cauzei şi tăcerea victimei poate însemna consimţământ. Prin urmare contează exteriorizarea neechivocă a consimţământului şi nu modalitatea de exprimare. De asemenea, la făptuitor trebuie să se creeze convingerea existenţei consimţământului şi nu impresia sau bănuiala (în care caz va fi prezentă intenţia indirectă).

În literatura de specialitate rusă*, este proeminentă opinia conform căreia, dacă persoana neintemeiat a conştientizat prezenţa consimţământului la victimă, a acţionat încrezut, dar neglijent, atunci răspunderea penală survine în baze generale. În literatura de specialitate română însă, eroarea asupra consimţământului este tratată diferit de opinia cercetătorilor ruşi, soluţiile de rigoare coraportându-se în funcţie de caracterul invincibil sau vincibil al reprezentării greşite a făptuitorului. Bunăoară, potrivit opiniei profesorului G. Antoniu†, dacă reprezentarea greşită a autorului era invincibilă, atunci, fiind vorba de o eroare asupra unei circumstanţe care înlătură infracţiunea, făptuitorul va beneficia de prevederile acestei dispoziţii. Dacă eroare era vincibilă, făptuitorul va răspunde pentru o infracţiune din culpă dacă fapta ar fi fost incriminată şi când era comisă din culpă. În condiţiile în care am prelua opinia din urmă, dat fiind faptul că în legea penală a Republicii Moldova contaminarea cu maladia SIDA este incriminată doar ca o infracţiune săvârşită cu intenţie, chiar şi în ipoteza unei erori vincibile, făptuitorul nu va fi atras la răspundere penală.

---

* *Н.Г. Кадников,* Обстоятельства, исключающие преступность деяния: Учебное пособие, Изд-во Бизнес Ченел интернешнл Лтд., Москва, 1998, с.39 - 41.

† *G. Antoniu*, Op.cit., p.25.

IONUS, R., (2010) The person's consent to AIDS contamination in the criminal law of the Republic of Moldova: Controversy and Solutions in Jurnalul de Studii Juridice, Anul V, Nr. 1-2/2010

Consimţământul nu trebuie să fie alterat printr-un viciu de consimţământ. Din această perspectivă, trebuie să se ţină seama de regulile de validitate ale consimţământului din dreptul civil, unde consimţământul nu este valabil dacă este viciat de violenţe, dol, eroare sau contravine bunelor moravuri.

Prin vicii de consimţământ se înţeleg acele împrejurări care împiedică formarea unei voinţe libere şi netulburate. În aceste cazuri, voinţa victimei există, se formează, dar fie nu este liberă, fie este tulburată, fie ambele.

f) Consimţământul să fie actual, adică să existe la momentul comiterii infracţiunii. Aceasta înseamnă că, consimţământul victimei trebuie să fie dat anterior ori cel tîrziu concomitent cu săvîrşirea faptei. În mod necesar pentru a se putea reţine cauza justificativă, acordul victimei trebuie să preceadă sau să coexiste faptei. Un acord ulterior săvârşirii faptei nu poate înlătura răspunderea făptuitorului. Acesta deoarece, repararea ulterioară a pagubei nu înlătură răspunderea penală, cu atât mai mult nu poate face consimţământul ulterior al victimei.

g) Consimţământul trebuie să parvină de la victimă, adică de la titularul valorii social ocrotite. În mod firesc, legea stipulează că numai victima poate exprima un acord săvârşit faptei, cu efecte asupra caracterului penal al acesteia, întrucât numai ei i se poate recunoaşte posibilitatea de a dispune cu privire la violarea socială protejată. În condiţiile în care provine de la victimă, consimţământul poate fi nemijlocit (direct exprimat de victima faţă de făptuitor) sau mijlocit (prin intermediar).

h) Consimţământul victimei să nu constituie el însuşi o faptă penală sau o participaţie la fapta penală. Derivată din restricţia de ordin general impusă oricărui subiect de drept, această condiţie implicită se impune a fi îndeplinită pentru a nu se naşte posibilitatea eludării unei norme penale printr-o altă normă penală.

În concluzie la cele relatate mai sus, consemnăm că, deşi preluată din legea penală a Federaţiei Ruse, prin intermediul componenţei de infracţiune de contaminare cu maladia SIDA, a fost revitalizată *de iure* funcţionalitatea dispunerii persoanei de drepturile sale subiective, ca rezultat al recunoaşterii unei noi instituţii juridico-penale – consimţământul persoanei la cauzarea de prejudicii.

Pe lângă efectele pozitive ale implementării în legea penală a Republicii Moldova a consimţământului victimei, suntem nevoiţi de a elucida şi unele carenţe şi coliziuni depistate, care într-o măsură mai mare sau mai mică diminuiază efectivitatea funcţionării alin.(5) art.212 CP RM:

Primo: natura juridică a instituţiei consimţământului victimei reglementat în alin.(5) art.212 CP RM are un caracter vag. Aceasta deoarece, interpretând *ad litteram* textul de lege prevăzut la alin.(5), consimţământului benevol al persoanei de a fi pusă în pericol de cauzare a unei daune sau de a i se cauza o anumită daună, ni se înfăţişează ca o clauză de liberare de răspundere penală, ci nu ca o cauză care înlătură caracterul penal al faptei.

IONUS, R., (2010) The person's consent to AIDS contamination in the criminal law of the Republic of Moldova: Controversy and Solutions in Jurnalul de Studii Juridice, Anul V, Nr. 1-2/2010

Liberarea de răspundere penală se aplică numai faţă de persoanele în acţiunile cărora sunt prezente elementele constitutive ale unei infracţiuni şi se deosebesc de cauzele care înlătură caracterul penal al faptei, întrucât, în situaţia liberării de răspundere penală, infracţiunea se realizează în toate trăsăturile ei esenţiale, în timp ce, în situaţia cauzelor care înlătură caracterul penal al faptei, infracţiunea se realizează prin lipsa unor trăsături esenţiale ale unei infracţiuni*. Într-adevăr, circumstanţele ce constituie temei de liberare de răspundere penală se exteriorizează după comiterea faptei prejudiciabile, iar în cazul nostru, consimţământul persoanei se manifestă în prealabil, adică până la comiterea acţiunilor ce au constituit pericol de contaminare. Ba mai mult ca atât, nu este exclusă nici situaţia în care tocmai consimţământul persoanei a constituit imbold sau catalizator de comitere a contaminării sau punerii în pericol de contaminare cu maladia SIDA.

În contextul în care „consimţământul victimei" în literatura de specialitate este tratat drept cauză care înlătură caracterul penal al faptei ori drept cauză justificativă†, nu este clară motivaţia legiuitorului de a metamorfoza natura juridică a acestei instituţii.

Noţiunea de cauză justificativă atribuită consimţământului victimei este considerată ca fiind mai corectă şi, în orice caz, mai aproape de un conţinut juridic pertinent‡. Din aceste considerente, legiuitorul român, la elaborarea noului Cod penal, adoptat prin Legea nr.286 din 17 iulie 2009§ a prevăzut consimţământul persoanei vătămate, ca o cauză justificativă, după modelul altor legislaţii europene (art.50 Cod penal italian**, art.38 Cod penal portughez†† etc.). Aşadar, conform modelului sus-menţionat, consimţământul nu va opera însă ca o cauză justificativă în cazul acelor valori sociale de care persoana nu poate dispune, fie pentru că nu îi aparţin (spre exemplu, consimţământul unui soţ dat pentru ca celălalt să încheie o nouă căsătorie nu este valabil, pentru că valoarea

---

* *A. Barbăneagră, Gh. Alecu, V. Berliba şi alţii,* Codul Penal al Republicii Moldova. Comentariului, Editura Sarmis, Chişinău, 2009, p.118.

† *G. Antoniu*, Op.cit., pp.9-31; *M. Vidaicu,* Consimţământul victimei în dreptul penal, Studia Universitatis, USM, Seria Ştiinţe Sociale, 2007, nr.3, pp.201-206; *V. Grosu,* Consimţământul victimei: Justificare sau răspundere penală, Revista Naţională de Drept, 2005, nr.12, pp.15-16; *А.Н Красиков,* Примирение с потерпевшим и согласие потерпевшего «частный сектор» в публичном уголовном праве, Журнал Правоведение, 1998, № 1, сс. 178-180; *А.В. Наумов,* Уголовное право. Общая часть. Курс лекций, Изд-во БЕК, Москва, 1996, с.327;

‡ Raport asupra activităţii desfăşurate de Consiliul legislativ în anul 2002, Buletin de informare legislativă, 2003, nr.2, pp.40-41.

§ Promulgat prin Decretul nr.1211 din 17 iulie 2009, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.510 din 24 iulie 2009, în vigoare de la data care va fi stabilită prin lege de punere în aplicare, dar nu înainte de 1 ianuarie 2011.

** Codice penale italiano, RD 19 ottobre 1930, nr.1398, Suppl. alla Gazzetta Ufficiale nr.251 del 26 ottobre 1930.

†† Código penal português, aprovado pelo Decreto-Lei nº 400/82 de 23 de Setembro, republicado pela Lei nº 59/2007, de 4 de Setembro // www.gnr.pt/portal/internet/legislacao/pdf/CP

IONUS, R., (2010) The person's consent to AIDS contamination in the criminal law of the Republic of Moldova: Controversy and Solutions in Jurnalul de Studii Juridice, Anul V, Nr. 1-2/2010

lezată nu îi aparține), fie pentru că ar duce la o pierdere totală şi ireversibilă a valorii sociale (spre exemplu, consimțământul dat de victimă ca făptuitorul să îi amputeze un picior, fără a exista o necesitate medicală în acest sens). De asemenea, consimţământul nu va produce efecte în cazul infracţiunilor contra vieții sau atunci când legea îi exclude valoarea justificativă (spre exemplu, în cazul traficului de persoane).

De remarcat că, această stare de lucruri are semnificaţie nu doar pur teoretică, ci şi practică. Pentru a ne convinge de acest fapt, fără a dezvălui subiectul, vom face trimiterile de rigoare asupra instituției reabilitării în procesul penal. Aşadar, potrivit alin.(3) art.390 Cod de procedură penală al Republicii Moldova*, sentința de achitare duce la reabilitarea deplină a inculpatului, iar ca temei de pronunțare a sentinței de achitare, conform pct.5) alin.(1) art.390 ale aceleiaşi surse, apare prezența uneia dintre cauzele care înlătură caracterul penal al faptei.

Secundo: deşi infracțiunea de contaminare cu maladia SIDA, în varianta alin.(2) art.212 CP RM este calificată de legiuitor drept o infracțiune mai puțin gravă, iar infracțiunea de transmitere a unei boli venerice (art.211 CP RM) o infracțiune uşoară, consimţământul victimei de a i se transmite boala venerică nu va reprezenta o cauză justificativă. Considerăm această situație ca fiind o inconsecvență legislativă, o adevarată banalitate; or, o faptă cu un grad de prejudiciabilitate mai mare beneficiază de tratament discriminator mai favorabil decât în cazul unei situații care denotă un grad diminuat de pericol social. Mai mult ca atât, spre deosebire de bolile venerice, medicina astăzi nu cunoaşte remedii de tratament pentru stadiile terminale ale maladiei SIDA, motiv pentru care, contaminarea ori chiar punerea în pericol de contaminare cu sindromul imunodificienții umane achiziționate, reprezintă o amenințare reală nu numai pentru sănătatea persoanei, dar şi pentru viaţa acesteia.

De altfel, după conținutul şi caracterul transmiterii unei boli venerice şi contaminării cu maladia SIDA, aceste două incriminări au puncte evidente de tangenţă. Dat fiind surprinderea acestei situații paradoxale, propunem răsfrângerea efectelor juridice analogice contaminării cu maladia SIDA şi în cazul existenței în fapt a consimţământului persoanei la transmiterea unei boli venerice, ca un mijloc de ajustare a întregului vid legislativ cuprins în Capitolul VIII al Părții speciale a Codului penal al Republicii Moldova – „Infracțiuni contra sănătății publice şi convieţuirii sociale".

Tertio: în lumina prevederilor de la alin.(5) art.212 CP RM, persoana se liberează de răspundere penală pentru punerea unei persoane în pericol de contaminare sau pentru contaminarea cu maladia SIDA a unei alte persoane. În ipoteza în care punerea în pericol de contaminare sau contaminarea cu maladia

* Codul de procedură penală: Legea Republicii Moldova nr.122-XV din 14 martie 2003, Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.104-110. (07 iunie). În vigoare din 12 iunie 2003.

IONUS, R., (2010) The person's consent to AIDS contamination in the criminal law of the Republic of Moldova: Controversy and Solutions in Jurnalul de Studii Juridice, Anul V, Nr. 1-2/2010

SIDA se comite faţă de două sau mai multe persoane, clauza de impunitate nu va putea fi operantă. Acesta se explică prin cel puţin două argumente:

- în clauza de impunitate se utilizează forma singulară a destinatarului somaţiei punerii în pericol de contaminare;

textul de lege referitor la exonerarea de răspundere penală nu are o arie de acoperire şi asupra variantei agravate a incriminării de contaminare cu maladia SIDA prevăzută la alin.(3), care conţine circumstanţa – *„acţiunea prevăzută la alin.(2), săvârşită* ***asupra a două sau mai multor persoane****"*.

Considerăm inadecvată poziţia legiuitorului de a institui un tratament juridico-penal diferenţiat bazat pe criteriul pluralităţii de victime. Cel puţin această situaţie ni se pare alogică, lipsită de raţionament. De exemplu, circumstanţa întreţinerii raporturilor sexuale în grup sau administrării intravenoase colective a substanţelor narcotice sau psihotrope, când toţi participanţii grupărilor respective cunosc despre existenţa acestei maladii la unul dintre membrii grupului, însă benevol întreţin raporturi sexuale sau administrează substanţe narcotice sau psihotrope, este similară existenţei în fapt a consimţământului unei singure persoane.

Luând în calcul constatarea de mai sus, propunem refractarea clauzei de impunitate, inclusiv şi asupra ipotezei pluralităţii de persoane puse în pericol de contaminare, fapt realizat prin introducerea în alin.(5) art.212 CP RM, după sintagma „prevăzute la alin.(1) şi (2) ", a cuvintelor „sau alin.(3) lit.a)" şi nicidecum şi asupra circumstanţei agravante prevăzute la lit.b) alin.(5) art.212 CP RM – *„cu bună ştiinţă asupra unui minor"* . Motivaţia este simplă. Pentru a avea relevanţă juridică, consimţământul trebuie să fie dat de o persoană care are putere efectivă de a aprecia, de a discerne consecinţele actului său.

Quatro: Ridică semne de întrebare termenul „acţiuni" care sunt săvârşite benevol, ce constituie pericol de contaminare. Cum însă vom proceda în cazul în care persoana nu ripostează asupra administrării intravenoase a substanţelor narcotice sau psihotrope cu aceiaşi seringă folosită în prealabil de către persoana infectată cu virusul HIV, cunoscând despre existenţa acestei maladii la cel din urmă? Va opera clauza de impunitate în ipoteza în care persoana pusă în pericol de contaminare cunoaşte despre existenţa maladiei şi comite *inacţiuni* ce constituie pericol de contaminare? Interpretând *ad literram*, răspunsul este unul negativ. Din aceste considerente, pentru a exclude acestă inadvertenţă, propunem de a substitui termenul „acţiuni", prin termenul „fapte".

Quinto: Chiar dacă persoana pusă în pericol de a fi contaminată cunoaşte despre existenţa acestei maladii şi benevol săvârşeşte acţiuni ce conduc la contaminarea maladiei SIDA, clauza de impunitate nu va genera efecte juridice. Pentru a schimba situaţia, finalul textului de lege prevăzut la alin.(5) art.212 CP RM, trebuie completat cu sintagma *„ori care au condus la contaminarea cu maladia SIDA"*.

Desigur, unii pot să riposteze asupra unei astfel de interpretări, afirmând că nu există nici o deosebire dintre ipoteza în care persoana benevol comite

IONUS, R., (2010) The person's consent to AIDS contamination in the criminal law of the Republic of Moldova: Controversy and Solutions in Jurnalul de Studii Juridice, Anul V, Nr. 1-2/2010

acţiuni care crează pericol de contaminare sau care conduc la contaminare; or, dacă persoana consimte la săvârşirea acţiunilor care crează pericol, implicit consimte şi asupra contaminării. În realitate nu este aşa.

Anterior am statuat asupra faptului că printe condiţiile recunoaşterii unui consimţământ valabil se enumeră şi necesitatea existenţei unui consimţământ determinat, adică victima trebuie să cunoască dinainte care sunt consecinţele faptei pe care o acceptă. Astfel în literatura de specialitate rusă*, pe bună dreptate este exprimată opinia, potrivit căreia, luarea unei hotărâri definitive în acordarea unui consimţământ benevol la comiterea infracţiunii, care va conduce sau poate să conducă la anumite rezultate determinate, calificate ca fiind socialmente prejudiciabile, în mare parte depind de conştientizarea de către titulara valorii sociale ocrotite a gradului de probabilitate de survenire a acestor consecinţe.

Coleziunile şi inadvertenţele depistate în prezentul stidiu, cu siguranţă vor genera soluţii contradictorii în practica judiciară. Implicaţiile juridico-penale pe care le generează această novelă, trebuie să fie clare şi accesibile în primul rând pentru destinatarul legii penale. Mai mult ca atât, amintim că normele penale implică obligativitatea de a fi coerente şi să nu lase loc unor interpretări divergente.

* *В.В. Панкратов,* Добровольное согласие на заражение ВИЧ-инфекцией, Журнал российского право, 2005, №5, с.70.

IONUS, R., (2010) The person's consent to AIDS contamination in the criminal law of the Republic of Moldova: Controversy and Solutions in Jurnalul de Studii Juridice, Anul V, Nr. 1-2/2010

References:

Buletinul Curţii Supreme de Justiţie a Republicii Moldova, 2004, nr.6

Codice penale italiano, RD 19 ottobre 1930, nr.1398, Suppl. alla Gazzetta Ufficiale nr.251 del 26 ottobre 1930.

Código penal português, aprovado pelo Decreto-Lei nº 400/82 de 23 de Setembro, republicado pela Lei nº 59/2007, de 4 de Setembro // www.gnr.pt/portal/internet/legislacao/pdf/CP

Codul de procedură penală: Legea Republicii Moldova nr.122-XV din 14 martie 2003, Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2003, nr.104-110. (07 iunie). În vigoare din 12 iunie 2003.

Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.41-44/120 din 24.02.2009, în vigoare din 24 mai 2009.

Raport asupra activităţii desfăşurate de Consiliul legislativ în anul 2002, Buletin de informare legislativă, 2003

Antoniu, G. (2003).Consimţământul victimei, Revista de Drept penal, 2003, nr.4

Barbăneagră, A., Alecu, Gh., Berliba, V. Et all (2009). Codul Penal al Republicii Moldova. Comentariului, Editura Sarmis, Chişinău

Grosu, V. (2005). Consimţământul victimei: Justificare sau răspundere penală, Revista Naţională de Drept, nr.12,

Vidaicu, M. (2007).Consimţământul victimei în dreptul penal, Studia Universitatis, USM, Seria Ştiinţe Sociale, nr.3

www.parlament.md

IONUS, R., (2010) The person's consent to AIDS contamination in the criminal law of the Republic of Moldova: Controversy and Solutions in Jurnalul de Studii Juridice, Anul V, Nr. 1-2/2010